

"Fritid som överlevnad"

En kvalitativ studie av fritidsvanor och karriärval mellan två grupper

Författare: Anel Halak & Hakim Ben Hamida

Uppsats: C

Vårterminen 2007

Handledare: Diana Mulinari

Sociologiska institutionen

Paradisgatan 5, Hus G

Box 114, 221 00 Lund

Telefon: 046-222 88 44,

Abstract

Denna studie handlar om fritidsvanor och huvudsysselsättningar hos två olika grupper i samhället, nämligen ungdomar i stadsdelen Rosengård och ungdomar i stadsdelen Limhamn vilka båda ligger i Malmö. Det finns klara skillnader när man jämför dessa två grupper och därför ville vi titta närmare på detta och analysera utifrån informanternas berättelser faktorer som påverkar valet av fritidsvanor och valet av huvudsysselsättning av utbildning och jobb samt varför de ser olika ut. Vi har utfört intervjuer i båda stadsdelarna och samtalat med ungdomar samt gjort deltagande observation för att se hur dessa ungdomar uppför sig i gruppen de tillhör.

Ungdomar på båda sidor eller i båda stadsdelar anser att fritid är en viktig faktor i deras liv och att olika fritidsaktiviteter har olika status. Fritidsaktiviteter på Rosengård har inte samma status bland ungdomar i Limhamn och fritidsaktiviteter från Limhamn har inte samma status bland ungdomar i Rosengård. Valet av utbildning och jobb är inte heller lika när man jämför de olika stadsdelarna. Resultatet som vi har kommit fram till är att ungdomar från Rosengård har en organiserad fritid eller söker sig till aktiviteter som räknas som ”maskulina” det vill säga sporter som boxning, taekwondo och andra kampsporter medan ungdomarna i Limhamn har en mer organiserad fritid och söker sig till sporter som har hög status i samhället och internationellt, det vill säga söker sig till sporter som golf och tennis.

Ungdomar från Limhamn väljer oftare teoretiska utbildningar som till exempel naturvetenskap och samhälle som förbereder dem för vidare studier på universitetet, medan ungdomar från Rosengård oftare väljer yrkesutbildningar som till exempel hotell och restaurang.

Nyckelord: *fritid, huvudsysselsättning, status, ekonomi och identitet*

Innehållsförteckning

Inledning	s.4
Syfte/problemformulering och frågeställning	s.5
Teori/ Teoretiska utgångspunkter	s.6
Sociologisk studie om nykomlingar och etablerade i Winston Parva	s.6
Faktorer som påverkar ungdomars studieval, yrkesval och fritidssysselsättning.....	s.8
Utanförskap och diskriminering	s.9
Segregation.....	s.9
Förorter och marginalisering.....	s.10
Fattigdom och gettoisering	s.11
Globalisering.....	s.12
Identitet.....	s.13
Gruppbildande och identitet - integration underifrån	s.16
Etnicitet.....	s.17
Fritid och fritidsarbetets uppdrag.....	s.18
Fritid och identitetsarbete	s.19
Fritid, idrott och dagens ungdomar	s.19
Faror och möjligheter i fritiden.....	s.20
Fritidsledare och fritidsarenor	s.20
Maskuliniteter.....	s.21
Ungdomskultur	s.23
Vänskap och kamratskap.....	s.24
Avslutande diskussion till teoridelen.....	s.24
Metod	s.25
Urval och population.....	s.25
Limhamn.....	s.25
Rosengård.....	s.26
Vårt tillvägagångssätt.....	s.27

Den kvalitativa forskningen.....	s.28
Kvalitativ forskning i form av intervjuer.....	s.28
Deltagarobservation.....	s.29
Fördel och nackdel med närhet.....	s.29
Presentation av våra intervjupersoner	s.30
Analys	s.34
Tema: Skillnader i fritidsintresse -synen på fritiden.....	s.34
Tema: Karriärval och yrkesval.....	s.38
Tema: Insiders och outsiders – ghettoisering.....	s.40
Sammanställning av vår deltagarobservation.....	s.43
Slutdiskussion	s.43
Källförteckning	s.46

Inledning

Vi lever idag i en ständigt föränderlig värld där olika kulturer och normer är ständigt skapas och förändras i olika samhällen. Områden som påverkas när det sker sådana förändringar är bland annat ungdomars fritidsval och huvudsysselsättning. Idag förs en allmän diskussion om att det är viktigt att satsa på att ungdomar har någon plats att ta vägen på sin fritid och inte bara hänger på stan eller på gatan. Trots detta har vi i vår grupp lagt märke till att många fritidsgårdar har stängt och ungdomarna har på så sätt fått mindre möjligheter att ha en innehållsrik fritid. Vi kom att uppmärksamma två områden i Malmö som heter Rosengård och Limhamn eftersom det är helt olika sorters människor som bor i områdena. Folket som bor i Limhamn tillhör majoritetsbefolkningen med bra ekonomi och i Rosengård är det till största delen invandrare eller har invandrarbakgrund som har det sämre ställt ekonomisk. Vi kan tänka oss att de här ungdomarna väljer helt olika riktningar i livet när det gäller studier och yrke samt har annorlunda fritidsintressen. Därför är vi intresserade av att forska inom området för att se om vi kan utifrån informatörernas berättelse kan hitta specifika mönster och se vilka skillnader som påverkar ungdomarnas val av fritidssysselsättning och huvudsysselsättning.

Vi anar att många ungdomar inspireras av sin omgivning så som kamrater, föräldrar, stadsdelens normer och resurser vid val av huvudsysselsättning och vid val av fritidsintressen, därför ser vi som relevant att utifrån informatörernas berättelse analysera faktorer som påverkar de här ungdomarnas fritidsintressen och huvudsysselsättningar för att få en mer omfattande bild och inblick över området.

För att kunna förstå ungdomarnas fritidsval och huvudsysselsättning (jobb och studier) har vi valt att fördjupa oss inom sociologiska termer som är relevanta för vår studie dessa är sociala förhållanden, sociala förändringar, globalisering, etnicitet, marginalisering, identitet, diskriminering och segregering.

Syfte/problemformulering

Vårt syfte med arbetet är att utifrån en sociologisk synvinkel fördjupa oss i de faktorer som påverkar ungdomars val av fritidssysselsättning och huvudsysselsättning samt kartlägga skillnaderna. För att begränsa vår undersökning och för att vårt område inte ska bli för brett väljer vi att endast inrikta oss på ungdomar mellan 16-22 år. Vi vill också belysa med att det är viktigt för oss att se ungdomarna utifrån deras situation eftersom alla ungdomar inte har samma möjligheter.

Efter många diskussioner kom vi på en bra frågeställning som täcker det område som vi vill undersöka och denna lyder:

"Vilka skillnader finns det när det gäller fritids intressen och huvudsysselsättning (jobb och utbildning) mellan killar som bor på Rosengård och killar som bor på Limhamn mellan åldrarna 16-22 i Malmö och utifrån deras berättelse analysera faktorer som ligger bakom skillnaderna?"

Sociala förhållanden påverkar människor. Därför kan vi tänka oss att det även påverkar ungdomarnas fritidsval och val av huvudsysselsättning. Exempel på sociala förhållanden är boende och ekonomi. Har alla råd med att spela tennis? Och vilka är det som spelar tennis? Under arbetets gång har det även uppkommit frågor kring områden som sociala förändringar, social verklighet, social reproduktion samt social struktur, det vill säga händelser, handlingar samt mönster. Det vill säga samtliga aspekter som påverkar.

Frågor som vi tycker är relevanta för vårt arbete utifrån ungdomarnas upplevelser är:

Påverkar ungdomarnas möjligheter deras val av fritidsintresse och sysselsättning?

Kan man se några likheter mellan ungdomarnas fritidsval och sysselsättning?

Teoretiska utgångspunkter

Sociologisk studie om nykomlingar och etablerade i Winston Parva

I Winston Parva i Storbritannien skedde en del konflikter mellan de etablerade och outsiders. De etablerade är familjer som är födda och uppväxta i området. Det var två grupper av etablerade. De som hade det bra ställt och kom från medelklass familjer tillhörde zon 1 och de som tillhörde arbetarklassen tillhörde zon 2, båda hade bott i området i minst 80 år. Outsiders var nyinflyttade arbetare från London, de tillhörde zon 3 och hade bara bott i det nybebyggda området i 20 år. Zon 1 hade inte mycket kontakt med varken zon 2 eller 3 eftersom de inte arbetade tillsammans eller bodde i samma område av stan så det uppstod inga konflikter mellan dem. Det som då uppstod var att de etablerade från zon 2 inte umgicks med nykomlingarna. De arbetade tillsammans men umgicks inte på fritiden. Varför de agerade på detta sätt var bland annat på grund av att de såg nykomlingarna som mindre värda. Det som skedde här var en form av social uteslutning (Elias & Scotson, 1999, s.31-41).

Metoder som de etablerade från zon 2 använde var bland annat skvaller och de hade som norm mellan varandra att inte blanda sig med nykomlingarna. De etablerade hade fördomar mot nykomlingarna, bland annat att de hade smutsigare hem och att de var mindre renligare än de själva (Elias & Scotson, 1999 s.90).

Sociologerna Elias & Scotson (1999) berättar i sin bok om hur en etablerad grupp fungerar. De etablerade grupperna brukar oftast hållas samman med hjälp av minnen. De har samma värderingar, samma kultur och de har känt varandra länge. Det nykomlingarna inte kunde förstå var varför de blev uteslutna eftersom de tyckte att invånarna var samma sorts människor som de. Elias förklarar det som hände att en grupp har mer saker gemensamt så som minnen och att de är beroende av varandra inom gruppen. De etablerade vet att det är de som har makten eftersom de är fler och de förstår hur samhället fungerar. Vidare betraktar de sig som bättre människor och till följd av det känner nykomlingarna sig underlägsna eftersom de blir diskriminerade och inte blir lika behandlade. Inom outsidergruppen finns det en del som vill integreras och vill försöka komma in i samhället eftersom de försöker lära sig det nya samhällets kultur men det finns en del

av gruppen som inte är så villiga att etablera sig och tyvärr representerar dessa hela gruppen. De som representerar de etablerade är oftast de skötsammaste av dem alla (Elias & Scotson, 1999 s.ii-vi).

Det främsta skälet varför det har blivit så här är den ojämna maktbalansen. Med hjälp av den makt som de har så upprätthåller de etablerade sin sociala överlägsenhet. Det bästa sätt att komma in i samhället och bli en av de etablerade är att underkasta sig dem och följa deras normer. De hade som norm att de som umgicks med utomstående var mindre värda och smutskastades. Därför var det väldigt svårt för nykomlingarna att komma in i samhället. Många såg outsiders som odisciplinerade och laglösa fast de i många fall skötte sig bättre än andra i staden (Elias & Scotson, 1999 s.ii-vi).

I likheter med många samhällen fanns det även i Winston Parva en del ungdomar som ägnade sig åt kriminalitet. År 1958 var det 19 ungdomar mellan åldrarna 7-16 från zon 3 det vill säga outsiders som hamna inför rätta för något brott och bara 3 ungdomar från zon 2 och inga från zon 1. Av de 19 från zon 3 som hamnade inför rätta var det 17 stycken som blev dömda för något brott och från zon 2 var det bara 1 ungdom som blev dömd. Största delen av ungdomarna från de båda zonerna var laglydiga men ungdomarna mellan i de olika zonerna har inte lika möjligheter under sin uppväxt. I det etablerade området fanns det gemensamma normer och den sociala kontrollen mellan familjerna gjorde det svårare att bryta mot normerna på grund av detta var ungdomarna där mer laglydiga. I zon 3 delades normerna i en familj oftast inte av grannen, det fanns därför ingen gemensam social kontroll mellan familjerna. Det kunde hända att ett barn gjorde något som var strängt förbjudet av grannen framför deras hus men var tillåtet av familjen. Detta gjorde att barnet lätt utvecklade en störning och hamna snett i livet. De etablerade barnen från zon 2 hade familjer i grannskapet och släktingar som kunde se efter dem när föräldrarna arbetade medan nykomlingarna inte kunde ge barnen dessa möjligheter. Detta medförde att de ofta var ute på gatan utan att någon såg efter dem. Det fanns inte mycket fritidsaktiviteter att erbjuda ungdomarna i Winston Parwa. Det fanns en del kyrkliga organisationer som erbjöd träningsaktiviteter för ungdomar, men alla låg i zon 2 och det fanns inga ungdomsklubbar i zon 3. Ungdomarna från zon 3 fick oftast inte bli medlemmar av föreningarna eftersom det fanns ett begränsat antal platser som bara räckte till de ungdomar som kom från zon 2. Detta medförde att ungdomarna från zon 3 inte fick ta del av de träningsaktiviteter som fanns. Förhållandet för ungdomarna på fritiden från zon 3 i Winston Parwa var bristfälliga. De hade nästan inga möjligheter att utöva de fritidsaktiviteter som de var intresserade av på

grund av detta var det lätt för dem att hamna snett (Elias & Scotson, 1999 s.106-109).

Faktorer som påverkar Ungdomars studieval, yrkesval och fritids sysselsättning

Sociologen Mats Trondman (1999) redovisar med hjälp av en studie vilken betydelse ungdomars fritids och kulturvanor är för deras framtida livschanser. Studien genomfördes i slutet av 1980 talet och vände sig till 1600 ungdomar i tre olika områden med olika sociala miljöer. Studien gjordes både med kvantitativ och kvalitativ metod. Resultatet av studien visade att killar och tjejer med högutbildade föräldrar oftast valde teoretiska utbildningar medan ungdomar som inte hade väl utbildade föräldrar oftast valde yrkesinriktade linjer samt att ungdomar med välutbildade föräldrar oftast var duktigare i skolan. Studien visade också att det fanns stora skillnader när det gällde fritidsintressen. Det var vanligare bland ungdomar med välutbildade föräldrar att de spela musikinstrument, ofta besökte teater och konserter, läste böcker, följde nyheter på TV, läste vanligtvis tidningen där ledarsidan, ekonomi sidan och kultursidan var av stort intresse samt oftare reste utomlands än de ungdomar som inte hade välutbildade föräldrar. När det gäller idrottsaktiviteter så var fotboll det vanligaste bland de ungdomar som inte hade välutbildade föräldrar och bland de ungdomar som hade välutbildade föräldrar så var golf, slalom, tennis, segling och ridning det vanligaste. När det gäller musik så var anligt att de ungdomar som inte hade välutbildade föräldrar lyssnade på rock och pop medan de ungdomarna med välutbildade föräldrar lyssnade mest på jazz och klassisk musik. Mats Trondman drar slutsatsen av studien att det till stor utsträckning är fler ungdomar som är barn till högutbildade föräldrar som redan under ungdomsåren rör sig mot lagliga kulturyttringar. Det var positivt för de ungdomar som inte hade välutbildade föräldrar att bo i samma område som de ungdomarna med välutbildade föräldrar eftersom det var vanligare bland dem att välja teoretiska utbildningar. Trondman förklarar de stora skillnaderna av fritidsintressen och studieval som råder mellan ungdomar som växer upp i ett område där de flesta är högutbildade och ungdomar som växer upp i ett område där de flesta är lågutbildade att detta är beviset för att ungdomar påverkas av de sociala och kulturella villkor som råder runt omkring dem när de växer upp. Därför kan man se ett mönster i vilka livsval de olika ungdomarna gör i livet. Om man växer upp i en familj med dålig ekonomi, ser mest på film istället för kultur program, saknar en dator och umgås med vänner som har liknande förhållanden

i hemmet så har man därmed sämre möjligheter i livet att klara skolan och bli välutbildad. Det finns dock undantag, många ungdomar som växer upp i dessa förhållanden har även klarat skolan och blivit välutbildade men statistiskt är det inte lika vanligt som bland de ungdomar som växer upp med välutbildade föräldrar med god ekonomi (Trondman, 1999, s.240).

Utanförskap och diskriminering

Sociologen Ålund hävdar att rasistiska grupper har expanderat i Sverige och de utövar sitt hat mot invandrare. Samtidigt har dold rasism också vuxit trots att det inte syns lika mycket. Det som definieras som dold rasism är diskriminering på arbetsplatser och det är brist på jämlikhet.

Rinkeby har uppmärksammats i media på grund av att det sägs där förekommer mycket våld och där finns många stökiga ungdomar. Enligt Ålund visar media en fel bild av verkligheten. Frågor som ständigt bearbetas i Rinkeby, som media inte tar upp, är arbete, utbildning och kamp mot diskriminering (Ålund, 1997, s.14).

Media skyller kriminaliteten i Rinkeby på kulturkrockar. Ålund menar att genom att visa den här bilden förtränger man verkligheten. Kriminaliteten beror till stor del på segregation, diskriminering och stigmatisering. AMS utredning visar att det har skett en försämring av invandrades arbetsmiljöer och många får inget jobb och därför är beroende av socialbidrag. När det finns sådana omständigheter uppkommer en viss identitet, man känner sig inte accepterad och på grund av detta färgar vissa håret för att bli accepterade i samhället. På grund av underordningen och utanförskapen skapas det gäng (Ålund, 1997, s.24).

Segregation

Ordet segregation kommer från det latinska ordet segregare och betyder särskilja. När man definierar begreppet segregation som fenomen så menar man att vissa människor från en viss befolkningsgrupp bor, studerar eller arbetar åtskilda från de andra i samhället. Segregation kan också vara av socioekonomisk karaktär, vilket betecknar individer från olika sociala grupper, inkomstgrupper eller yrkesgrupper. Segregation kan både vara frivillig och ofrivillig. Exempel på ofrivillig segregation är när människor inte har valt att leva med dålig ekonomi och därför bor i ett visst område för att de inte har råd med att bo i ett mer attraktivt område. Frivillig segregation

kan vara att det i varje stad finns områden där folk äger sina bostäder, har högre inkomster, bättre utbildning än stadens genomsnittliga invånare. Dessa stadsdelar är oftast attraktiva och problemfria. Den etniska segregationen har ökat i Sverige sedan 1970 talet. Skälet till detta är att invandringen ökade från 70 talet och framåt. Anna- Lisa Linden (1989) har forskat inom området invandrare och bosättningsmönster. Hon kom fram till att ju längre tid en invandrare bott i Sverige desto mer lik är dennes bostad till förhållande till en svensk. Anna- Lisa Linden (1989) menar att om invandringen fortsätter att öka så kommer detta att innebära att många invandrares hushåll kommer att koncentreras till allmännyttans bostadsområden vilket har skett idag (Popoola, 1998, s.24-28).

Förorter och marginalisering

Med marginalisering så menar man att människan inte är helt och hållet och hållet integrerad. Marginalisering är att människan önskar delta i en aktivitet men inte har möjlighet att delta i denna till fullo. Exempel på detta är arbetslösa som får några enstaka vikariat men inte får delta på arbetsmarknaden till fullo. Marginalisering kan förekomma inom det sociala, ekonomiska och inom arbetsmarknadskriterier. Man kan tolka marginalisering som att man både tillhör och inte tillhör en viss grupp. Oftast hänger olika marginaliseringsprocesser ihop med varandra som till exempel att man inte klarar av skolan, problem i hemmet och svårt att hitta arbete osv. Nackdelen med marginaliseringsprocessen är att det kan bidra till ett tvådelat samhälle där en stor del har bättre livsvillkor och livschanser inom arbetsmarknad, utbildning, kultur och socialvälfärd. Den mindre delen riskerar att komma i utanförskap. En studie av sociologen Henrik Tham vid Institutet för social forskning har visat att den svenska välfärden har ökat mellan åren 1968-1991. Tham menar att samtidigt som många har fått det bättre så har många fått det sämre till exempel invandrare, arbetslösa och yngre ensamstående män (Trondman, 1999, s.110-114).

Förorter som vi har i storstäder förknippas inte till på samma sätt idag jämfört med på 1950-60 talet när de byggdes och när fanns gott om arbete. På den tiden symboliserade man dem med de visioner, framsteg och utveckling som rådde i landet. Idag symboliserar förorterna sociala problem, arbetslösheten och migration - invandring. Förorternas marginaliserande levnadsvillor påverkar mycket integrationen och allmänhetens uppfattningar om förorten. Både internationellt

och inrikes diskuterar politikerna framväxten av underklass och skapandet av så kallade ”outsiders” som bor i månetniska områden i städernas utkanter. Den centrala frågan och en av orsakerna till detta är den ekonomiska och politiska utvecklingen i världen. Detta har även gett polariseringsprocesser som varierar i form och intensitet inom varje nationellt sammanhang men som har effekter på många olika saker (Peterson & Svensson & Addo, 2003, s.12-14).

Forskare har anat och varnat för att en tredjedel av befolkningen kan utvecklas till en ekonomiskt socialt och politiskt marginaliserad grupp som är en produkt av en kronisk arbetslöshet. I Sveriges förorter som ibland kallas getton där invandrare som är arbetslösa bor har stora sociala ekonomiska och andra skillnader mellan invandrare och infödda svenskar (Peterson & Svensson & Addo, 2003, s.12-14).

Enligt författarna har många gruppbildningar skapats bland ungdomar i dessa områden som också leder till försvårning av integrationen. Våldet tillhör en sida av månetniska gruppbildningar och har fått stor uppmärksamhet bland politiker, samhälle och forskare.

Många ungdomsgäng har formats i olika stadsdelar där medlemmarna har samma bakgrund och social situation. Det innebär också ett skydd och för med sig en känsla av sammanhörighet att tillhöra ett gäng (Peterson & Svensson & Addo, 2003, s.12-14).

Fattigdom och gettoisering

I Europa finns ett fattigdomsmönster som forskarna har diskuterat mycket sedan 1980- talet. I många länder har utveckling och modernisering av samhälle och industrier inneburit att många människor marginaliserats och hamnat utanför samhället. I Europa kan man nu se allt mer lyx och armod som lever sida vid sida. Enligt en officiell statistik från 1998 står det att det finns 52 miljoner fattiga, 17 miljoner arbetslösa och 3 miljoner hemlösa inom EU (Sernhede, 2000, s.324-325).

Dessa siffror kan ha ändrats eftersom det sedan 1998 har skett många förändringar i form av att olika fabriker och industrier har stängts eller minskat personalantalet samt att många nya invandrare har kommit till Europa från andra länder. De sektorer i näringslivet som utvecklats har

ingen användning av samhällsklasser som marginaliserats eftersom utbildningsnivå och kompetens som ny den industrisektorn kräver saknas. Globaliseringen och den billigare arbetskraften har också bidragit till att arbetslösheten har ökat eftersom många företag väljer att flytta till länder där arbetskraften är billigare och kostnaderna mindre. Behovet av högt utbildade har ökat kraftigt samtidigt som behovet av gamla traditionella arbetsuppgifter har minskat eller försvunnit. För sådana sociala skikt finns ingen plats på arbetsmarknaden (Sernhede, 2000, s.324-325).

Över hela Europa pågår förändringar och utvecklingar som avskiljer storstädernas invandrar täta bostadsområden från övriga i samhället. Även i Sverige och storstäderna har vi sådana bostadsområden och några av dem är: Rinkeby i Stockholm, Angered i Göteborg och Rosengård i Malmö. Stereotypa föreställningar om kriminalitet, ”ras” och religionsmotsättningar skapar också en panik som försvårar ännu mer för dessa redan fattiga och människor som står utanför samhället. I Göteborg och Malmö det vill säga deras invandrartäta bostadsområden där invandrare utgör mer än 90 % av befolkningen lever majoriteten på socialbidrag och barn och ungdomar har inte samma möjligheter som barn vars föräldrar har arbete. Den disponibla inkomsten bland barnfamiljer i Rosengård i Malmö var 1994 156 000 kr lägre per år än vad genomsnittsinkomsten var i Stockholm (Sernhede, 2000, s.328-329).

Globalisering

Denna värld som idag existerar är ständig förändring och människorna har blivit mer och mer beroende av varandra. Det som bidragit till globaliseringen är framsteg inom kommunikation, informationsteknologi och transporter. På detta sätt har människor kommit i bättre kontakt med varandra och kan lättare utbyta varandras tjänster med varandra. Sociologer använder sig av begreppet globalisering för att beskriva processer som beroendeförhållanden och relationer i världen samt lokala fenomen som påverkas av vardag. Med ett globalt synsätt är det lättare att förstå människor i andra samhällen (Giddens, 2003, s.63).

Globalisering är något som påverkar individens nära relationer och inre liv. Genom att få information ifrån Internet, media, populärkultur och genom våra personliga kontakter med

människor från andra kulturer sker det en gradvis förändring i våra vardagserfarenheter inom familjen, synsättet på könsroller, sexualitet, samspel med andra människor och våra synsätt på arbete. Genom globaliseringens uppkomst innebär att individen har större möjlighet att forma sitt liv. Samhällsklass och etnisk bakgrund har en individuell påverkan på individen som kan ge både möjligheter och bakslag för individen. Faktorer som traditioner och värderingar är av mindre betydelse idag. Förr i världen fanns det specifika riktlinjer om hur man ska leva sitt liv beroende på vilken klass man föds i, exempelvis så går man oftast i familjens spår. Idag har man större möjligheter att välja vad man vill göra i livet och nya identitets mönster har utvecklats. Vi anpassar oss idag utefter den föränderliga omgivningen vilket till exempel påverkar våra beslut om vad vi ska göra på vår fritid eller vilket yrkesval vi ska göra här i livet. Detta innebär att vi ständigt skapar och omskapar vår identitet och självbild (Giddens, 2003, s.73).

Sociologen Habermas i Månsson (2003) hävdar att globalisering är en process som förändrar villkoren för individen när det gäller demokrati och samhällsintegrationen. I takt med det nyliberala systemskiftet har skatteintäkterna minskat vilket har påverkat socialpolitiken inom välfärdsstaterna på så sätt att de har fått problem med sin legitimitet. Detta beror bland annat på att invandrare och flyktingar upplever hur välfärdssystemet snabbt försvagas. Haberman tycker därför att EU borde upprätta en gemensam politik för att stärka demokratins roll i samhället (Månson, 2003, s.342).

Identitet

Identitet uppfattas inom sociologin som ett existentialistiskt och konstruktivt begrepp som sker i samband med socialisationen. Sociologen George H Mead var en av de första sociologer som började forska inom identitetsbegreppet. Han lade stor vikt på hur människan uppfattar sig själv. Exempel på hur individen såg på sina skolbetyg och på sig själv inom samhället. Efter honom kom bland annat sociologerna Berger och Giddens som utvecklade begreppet identitet ytterligare (Brante & Andersson & Korsnes, 2001, s.126).

Sociologen Giddens menar att vi människor bildar oss en identitet utifrån den kulturella miljö som vi föds i. Vårt samspel med människor runt omkring oss till stor del påverkar vår

personlighet och hur vi beter oss. Trots detta är vi fria att handla hur vi vill. Identiteten bildas under socialisationen och bidrar till att man har självständiga tankar och handlingar. När man bildar sig identitet utvecklar man sina egna tankar, uppfattningar och värderingar. Faktorer som påverkar ens identitet är kön, sexuell läggning, etnicitet och samhällsklass. Sociologen Giddens nämner att det finns två olika sorters identitet vilka är social identitet och personlig identitet. Med social identitet menar han att det rör sig om vad som kännetecknar individen till exempel att han är student, pappa och ensamstående. En person kan ha en social identitet som har många roller. Hon kan både vara ingenjör, mamma och muslim. Med social identitet inbegriper man en kollektiv dimension det vill säga att man har gemensamma mål, värderingar eller erfarenheter som de människor som befinner sig i dennes miljö. Exempel på människor som har gemensam social identitet är feminister respektive fundamentalister. Med den sociala identiteten klassificerar man vilka likheter personerna har. Med den personliga identiteten klassificerar man vad som skiljer individerna åt. Man utvecklar en personlig identitet genom att utveckla ett beteende och ett tänkande som är speciellt för en själv. Detta utvecklar personen genom samspelet från omvärlden och därmed formas tankar och beteende utifrån egna upplevelser. Sociologen Giddens menar att när vi går djupare in i övergången från traditionella samhällen till moderna samhällen så kan vi se en viss förändring när det gäller den personliga identiteten (Giddens, 2003, s 44).

”Om vi spårar förändringar när det gäller personliga identiteten från traditionella till moderna samhällen, kan vi se en övergång från de fasta och nedärvda faktorer som tidigare styrde identitetsbildningen. Om människors identitet förr till största delen formades av deras medlemskap i generella sociala grupper (som rörde klass och nationalitet), är den idag mer mångfasetterad och mindre stabil. Städernas tillväxt, industrialiseringen och sammanbrottet för tidigare sociala formationer har försvagat den kraft som nedärvda regler och konventioner hade. Individen har blivit social geografisk sett mer mobil. Detta har befriat människorna från de tidigare mer sammansvetsade och förhållandevis homogena samhällen där olika mönster förmedlades på ett närmast oföränderligt sätt mellan generationerna. Detta har skapat ett utrymme för andra meningskällor (till exempel socialt kön och sexuell inriktning) att spela en större roll för människors identitetsupplevelse” (Giddens, 2003, s. 44).

Sociologen Giddens menar att i dagens samhälle påverkas jagidentiteten till stor del av utformandet av kroppen. Kroppen har flera olika sorters utsmyckningar som används bland annat till att uttrycka sin personlighet. Exempel på utsmyckningar är stil, smak, mode vilket påverkar individens val av olika livsstilar. Detta innebär att individen ständigt måste integrera olika upplevelser och nya livsstilar för att skapa sig en sammanhållen identitet (Månson, 2003, s.439).

Sociologen Berger menar att med tiden blir barn mer och mer intresserade av sig själva och därmed lokalisera sig på en karta. De kommer ihåg var de var förra veckan, vad som hände där och gestalter som fanns omkring dem. Man lokaliserar sig själv genom sin omgivning och bildar sig så småningom ett jag. Genom samspelet av omgivningen samlar han på sig information om sig själv till exempel att han är Amerikan och att han är sex år gammal. Barnet kan leka att han/hon är pappa eller mamma men vet att det är bara för stunden och det som är riktigt är det som är registrerat hos myndigheterna om honom/henne. Det han gör är att han identifierar sig hur samhället uppfattar en och bildar en identitet. När han växer upp och blir mer självständig har han en större rörelsefrihet och beslutandefrihet men den största delen som styr ens liv är vad man har lärt av sin omgivning (Berger, 2001 s.66).

Varje människa har en viss roll i samhället och detta är förknippat med en viss identitet. Inom vissa yrken har man en bestämd identitet roll vilket är svårt eller mindre svår att ändra på. Det är lättare för en sophämtare att bli nattvakt än för en präst att bli officer samt att det är intill omöjligt för en mörkhyad att bli vit. För att uppnå en viss identitet måste personen lära sig till exempel av att vara aggressiv och att vara tävlingsinriktad och på så sätt få den manliga rollen (Berger, 2001 s.91).

”Identitet ur sociologisk synpunkt är förlänad av samhället, upprätthållen av samhället och omformad av samhället. Man förlänas identiteter vid vuxen ålder men också roller som utgör en del av vår personlighet än de som hänger samman med en viss vuxen uppmärksamhet, förlänas människan på ett likartat sätt genom en social process” (Berger, 2001 s.92).

Sociologen Ålund menar att identitetsarbete för invandrare ofta handlar om att söka minnesbilder

från sitt hemland som kan leda till olika känslor. I början känner många invandrare sig osäkra och otrygga i sin nya miljö vilket kan leda till att de isolerar sig från sin omgivning. Det är vanligt att många invandrare träffar personer med samma genetiska bakgrund på sin fritid och därmed håller sin kultur från hemlandet levande vilket kan leda till en kulturkrock och det kan skapa konflikter. Därför uppstår det spänningar på flera plan och på flera dimensioner vilket leder till att socialisationsprocess kan ta väldigt lång tid (Ålund, 1997, s.146).

Inom identitetsarbetet uppstår det kollektiva och personliga dimensioner. Det som menas med de personliga dimensionerna är personens individuella karaktär till exempel individens syn på livet, dennes tankar, idéer och åsikter. Personen har här egna karaktärsdrag och därför skiljer han sig från andra. Inom den kollektiva dimensionen försöker personen efterlikna en grupp för att identifiera sig med en kategori i samhället. Det som händer här är att personen handlar utefter en grups normer för att känna sig accepterad och känna en viss grupptillhörighet (Ålund, 1997, s.62).

Gruppbildande och identitet - integration underifrån

Den tyske teoretikern Thomas Ziehe hävdar att *"människor (ungdomar) har blivit "friställda" från traditionella kontexter för identitetskonstruktion och är fria att reflexivt pröva, förändra och forma sina identiteter inom ett socialt och kulturellt rum som paradoxalt nog lämnar mera utrymme för deras drömmar, förväntningar och önskningar. Men det sociala och kulturella rum begränsat av människors faktiska sociala och materiella livsvillkor."*

(citerat i Peterson & Svensson & Addo, 2003, sid.32).

När ungdomar söker efter identitet är det inget individuellt projekt utan en del av det kollektiva, det vill säga kollektivet som man tillhör. Det sker genom olika medel som massmedia och genom kultur som är populär samt direkt social interaktion i vardagslivet. Vissa forskare jämför dagens ungdomar med nomader, det vill säga ungdomarna strövar omkring i det sociokulturella landet efter en kollektiv identitet eller kollektiv band. Sociologen Giddens hävdar att ungdomar har behov av att skapa en säkerhetskänsla och behov av att reducera komplexiteten i sina liv och uppfattningar om verkligheten (Peterson & Svensson & Addo, 2003, sid.32-33).

Peterson, Svensson och Addo menar att:

”socialpsykologiska teorier om individualiseringsprocesser i det samtida samhället ger en bakgrund för att förstå gruppbyggandets sociala processer bland ungdomar. Det brittiska subkulturella perspektivet ger en bakgrund för att förstå sambandet mellan gruppbyggande och populärkultur vad gäller konstruktionen av kollektiva och kulturella symbolsystemet i ungdomsgrupper och hur dessa symbolsystem medverkar till den kollektiva identiteten i gruppbyggandet. Denna kollektiva identitetskonstruktion sker genom ungdomsgruppens ”stylade” eller formgivande på så sätt att gruppen konstruerar estetiska markörer för sin gruppmedlemskap, vilket skiljer ut den från andra grupper genom att man tar till sig en specifik musikgenre, vissa kläder och ritualer och en viss språklig slang.”

(Peterson & Svensson & Addo, 2003, sid.32-33).

Etnicitet

Sociologen Giddens menar att etnicitet är kulturella värderingar som skiljer en grupp människor ifrån majoriteten. Oftast känner den etiska gruppen i annorlunda och utstötta. Det som kännetecknar en etisk grupp i samhället är att de har annorlunda språk, historia, religion, klädsel och annorlunda ursprung. Bästa sättet för den etniska gruppen att smälta in i samhället och bli en av resten är genom socialisation. Det som händer då är att människorna tar till sig de normer och den kultur som råder i samhället. Många som tillhör de etiska grupperna vill hålla kvar vid sin tradition och kultur för att det utgör deras identitet och de känner att de inte vill skapa en ny identitet. Exempel på detta är den fjärde generation av irländare som bor i USA och som håller fast vid sina irländska traditioner. Sociologen Giddens menar att en grupps etnicitet kan förändras med tiden i olika samhällen (Giddens, 2003, s.229).

”Även om etniciteten vidmakthålls med hjälp av olika traditioner, är den inte statisk och oföränderlig. Den är snarare flytande och kan anpassa efter ändrande betingelser. När det gäller ättlingar till Irländska invandrarna i USA kan vi till exempel se hur seder från Irland bibehållits men också förändrats i den Amerikanska kontexten. Den uppsluppna atmosfären på St Patricks

Day i många amerikanska städer har fått en typisk amerikansk prägel. Vi kan hitta likheter exempel på andra ställen i världen, där befolkningsgrupper till följd av omflyttning, krig, förändrad arbetsmarknad eller andra faktorer har blandats och givit upphov till etnisk mångfaldiga samhällen” (Giddens, 2003, s.229).

Sociologen Boelhowers menar att etnicitet skapas genom konstruktion, dekonstruktion och rekonstruktion. Med konstruktion menar han att man tittar tillbaka på sitt förflutna från det man föds tills nuet, exempelvis har man bilder i huvudet från det man har flyttat från sina hemtrakter och bosatt sig där personen lever idag. Man gör då en konstruktion av sitt liv. Efter det tar man fram gamla konflikter ur sitt minne och det kallas för dekonstruktion. Tillslut så gör man en rekonstruktion där man tar fram gamla kulturer och seder ur minnet och därmed får de en ny mening eftersom man kopplar dem till alla de nya minnena. Det man gör är att man bildar ett sammanhang av det förflutna med nuet och där med återskapar sitt etniska minne, tolkar det på ett annat sätt än förr och man har nu förståelse för sin etnicitet (Ålund, 1997, 163–164).

Både minoritets befolkning och majoritetsbefolkningen kan utveckla etnocentrism, vilket innebär att man utvecklar fördomar och ser sig själv som en bättre människa än den andra gruppen. Problem som kan förekomma då är att majoriteten utvecklar en etnisk nationalism vilket kan innebära att de etniska minoritetsgrupperna inte får samma rättigheter som majoriteten (Brante& Andersson& Korsnes, 2001, s.75).

Fritid och fritidsarbetets uppdrag

Det senaste decenniet har fritidens innehåll och betydelse i samhället gått genom stora förändringar. Det har uppkommit ökat utrymme för kommersiell fritid samt att differentiering och specialisering ställer krav på mer individualiserad fritid. Fritiden har i allt högre grad blivit viktig i samhället och utgör också en grund till identitetsarbete och meningsskapande. I följd av olika problem i samhället som instabilitet och komplexitet i arbetslivet hamnar ungdomar utanför vuxensamhället och där kommer fritiden in i bilden som ett verktyg att fylla ut det moratorium dem ungdomar befinner sig i inför inträdet i vuxensamhället och livet. Industrialiseringen och moderniseringen av samhället har under en lång tid påverkat det svenska fritidsarbetet.

Föreningsliv och offentliga institutioner har haft i uppdrag att erbjuda organiserad fritid för aktivitet och rekreation för alla människor i samhället. Idag är fritidsarbete en viktig faktor i samhället med många sammanhang och fler målgrupper än tidigare. De professionella fritidsledarnas uppgift, där målgruppen ofta är barnen och ungdomar är oftast att vara lärare, socialarbetare och ställföreträdande vuxen. Fritidsarbete i dagens samhälle kräver mångsidighet där kommunikation är en viktig roll och kordinerande förmåga har stor betydelse (Berggren, 2000, s.18-19)

Fritid och identitetsarbete

Idag har fritiden stor betydelse även när det gäller individens identitetsarbete. Valet av fritid och fritidsaktiviteter berättar om våra livsvillkor och vilka vi är. Fritiden bidrar också till strukturering av individens vardag, vilket kan tolkas som att fritiden har blivit en social scen där individen utvecklar identitet och livsprojekt. Det som människan gör kan ses som olika uttryck för meningsskapande som eftersträvas. Individer skickar olika signaler eller koder till varandra och känner samhörighet eller främlingskap i dem. Skillnader i signaler är stor till exempel om man jämför golf och boxning. De uttryck som finns i individens fritid kan ses som social representation för något som är viktigt för individen, till exempel: status, tillhörighet eller bekräftelse (Berggren, 2000, s.60-61).

Fritid, idrott och dagens ungdomar

Intresset för idrott i olika former, till exempel: föreningsidrott, egen fysisk träning och andra har blivit mycket stor bland ungdomar. Idrott tillhör en den form av sysselsättning som betyder mest för dem enligt ungdomar. När man är fysiskt vältränad och framgångsrik i idrott brukar man även ha hög status bland andra ungdomar och vara respekterad. Det finns idrottsgrenar som är mer populära än andra och därför väljer ungdomar dessa. Television, film reklam och andra medel påverkar dagens ungdomar att träna och ha den vackra, smala och vältränade kroppen som dem man ser på tv. Att idrott har blivit en så viktig del i ungdomars vardag beror också på att dessa typer av sysselsättningar svarar mot ett upplevt behov hos ungdomar. Franske sociologen Pierre Bourdieu menar att olika aktiviteter som människan har på fritiden och andra livsområden bör förstå utifrån en relation mellan ett tillgängligt utbud av sysslor och en social efterfrågan av

sådana sysslor (citerat i Nilsson, 2000, s.366-367).

Faror och möjligheter i fritiden

I den moderna och industrialiserade västvärlden pratade man inte bara om fritiden som en tid efter arbetsdagens eller arbetsveckan slut utan också om vad ökad fritid skulle medföra. I diskussioner framkom att fritid inte bara är en kvantitet av tid till eget förfogande utan en tid som måste användas på rätt sätt så att den gynnar både den enskilde individen och samhället.

Politikerna oroade sig och ansåg att fritid kunde slösas bort på dåliga och skadliga aktiviteter. Nya och demoraliserande former av kommersiella och masskulturella fritidsaktiviteter befarade man skulle expandera på bekostnad av de gamla traditionella. I Europa och USA bildades olika organisationer som hade i uppgift att fånga människans behov av fritidsaktiviteter och föra in dessa på rätt spår. I Sverige uppmärksammades först arbetarklassens barn och ungdomar som i följd av trångboddhet och frånvarande föräldrar lämnades ensamma och lockades av gatan, det vill säga dessa ungdomar och barn drev på gator och torg utan tillsyn. Staten gjorde stora insatser för att organisera fritiden för dessa barn och ungdomar. Den ökade fritiden innebär att människor rör sig på gator, torg och besöker olika nöjeslokaler och annat (Eskilsson, 2000, s.81-82).

Fritidsledare och fritidsarenor

I dagens samhälle har fritidsledare stor betydelse och fungerar som en hand mellan hemmet och samhället. Man ställer stora krav på fritidsledarna som ska ha stor kompetens och kunna arbeta med barn och ungdomar, det vill säga veta vad som krävs för att ha en fungerande dialog och samspel. En fritidsledare ska ha kunskap om ungdomars vardagsliv och värden som ungdomar refererar till. Fritidsledarna ska också känna till individer i ungdomars omgivning samt kunna se och förstå varför ungdomar agerar och reagerar på ett sätt i olika situationer. De ska även bidra till utveckling av socialt ansvar, det vill säga fungera som den tredje föräldern för ungdomar. Tillsammans med barnen ska de komma överens om normer och regler som gäller och varje ungdom måste respektera och följa. Den sista och viktiga kompetensen är att fritidsledarna ska ha kunskap om hur samhället fungerar, det vill säga ha kunskap om staten, kommunen och reglerna som gäller där. Vid eventuella problem mellan individen, ungdomen och samhället ska fritidsledaren kunna veta och bedöma vilka åtgärder han eller hon kan vidta samt vad som är bäst

för ungdomen det rör sig om (Kihlström & Roos, 2000, s. 242-243).

Varje fritidsledare har också sitt eget arbetssätt men alla har utvecklat ett fungerande nät mellan dem och ungdomarna som fungerar. De har ett fungerande språk med ungdomar, talar med ungdomar om egna erfarenheter, argumenterar ärligt, har åsikter och motiverar ungdomar samt lyssnar färdigt på dem och ha respekt för dem och se ungdomar som människor och individer med olika behov och tänkande. När man tittar på fritidsarenor kan man också se att fritidsledarna rör sig på olika arenor i samhället som till exempel: skolor, hemtjänst, förskolor etc. Fritidsarbete har stor betydelse i det moderna samhället och täcker upp stora delar i livssfärer där man upprätthåller relationer med unga, gamla, friska etc. Denna utveckling beror på att en stor del av befolkningen saknar kontakt med arbetslivet och därför är mer aktiva och satsar på den ”fria tiden” (Kihlström & Roos, 2000, s. 242-243).

Maskuliniteter

Det har funnits 3 betydelsefulla projekt under 1900 talet som har hjälpt oss att förstå maskuliniteten som heter, det kliniska projektet, och senares tid historia. Freud var enligt Connell (1996) den som grundade det kliniska projektet och baserade sin forskning på kliniska observationer och psykoanalytisk kunskap. Freud utforskade det feminina inom mannen och menade att vuxen sexualitet samt genus inte är naturligt utan det uppstår under en lång process i mannens liv. Genom sin forskning kom han fram till att identifiera en fenomen som han kallade för Oidipuskomplexet. Det innebär den förvirring som inträffar någon gång under barndomen när barnet känner en viss begäran till den ena föräldern och ett visst hat mot den andra samt att barnet känner en viss maktkamp gentemot fadern. Oidipuskomplexet är nyckeln till barnets utveckling. Inom socialpsykologin forskade man inom könsroller (Connell, 1996, s.21-22).

Inom samhällsvetenskapen forskar man om hur samhället påverkar individen till skillnad det kliniska projektet där man bara analyserade individen. Faktorer som kan påverka mannen är sociala relationer och samhällets organisationer (Connell, 1996, s.48)

”Sann” maskulinitet, hävdar Connell, har oftast utgångspunkt från mannens kropp eftersom

mannen i regel konstrueras som mer aggressiv och våldsam än kvinnan. Idag finns det två olika tolkningar för hur kroppen påverkar det maskulina handlandet. Den första uppfattningen som tolkar det manliga aggressiva handlandet är att det är biologiskt. Det vill säga att mannen föds till att vara mer aggressiv och dominant eftersom denne är genetiskt programmerad redan vid födseln som påverkar dennes handlande. Den andra uppfattningen av det manliga beteendet är mest vanlig inom samhällsvetenskapen. Här menar man att den manliga kroppen är mer eller mindre neutral vid födseln och därefter är det omgivningen och samhället samt dess normer som formar det manliga beteendet (Connell, 1996, s.69).

Det finns många sociala relationer som reglerar maskuliniteter. En vanlig relation är hegemoni, dominans och underordning som skapar inre relationer i genusordningen. Faktorer som skapar relationen mellan olika maskulinitetsgrupper är samspelet mellan genus och klass samt ”ras”. Den hegemoniska maskuliniteten tolkas till exempel olika beroende på om man är vit eller svart i USA. För vita utgör en svart sportstjärna en maskulin tuffhet samtidigt så utgör en svart våldtäktsman en viktig roll i sexualpolitiken. För svarta utgör den hegemoniska maskuliniteten de vitas förtryck och terror i de svarta samhällena. En annan viktig relation är samarbete, marginalisering och auktorisering. Med författaren egna ord:

”Dessa två typer av relationer å ena sidan hegemoni, dominans/ underordning och o andra sidan samarbete och marginalisering/auktorisering erbjuder ett ramverk inom vilket vi kan analysera olika typer av maskuliniteter. Jag vill trycka på att termer så som hegemonisk maskulinitet och marginaliserad maskulinitet inte betecknar några fixerade karaktärstyper utan är konfigurationer i praktiken. De är skapade i särskilda situationer i en föränderlig relationsstruktur. Varje maskulinteori värd namnet måste kunna redogöra för denna förändringsprocess.” (Connell, 1996, s.105).

Denna relation förekommer när det sker ett samspel mellan dominanta och underordnade klasser eller mellan etiska grupper. Marginalisering sker alltid i samband med auktorisering av den dominanta gruppens hegemoniska maskulinitet. Genom detta samspel kan svarta idrottsmän utgöra förebilder för den hegemoniska maskuliniteten över hela världen. Men trots detta kan inte

svarta i hela världen med hjälp av denna relation utgöra någon social auktoritet (Connell, 1996, s.104).

Ungdomskultur

Under en längre period de senaste åren har den svenska ungdomskulturen differentierats i fler olika ungdomsstilar. Det vill säga hur ungdomarna klär sig, vilken musik de lyssnar till, vad de gör på fritiden och vilka aktiviteter de har. Forskarna har försökt förstå och hitta svaren på fenomenets uppkomst, det vill säga varför det finns olika stilar bland ungdomar och varför ungdomskulturen har förändrats. De har kommit fram att det beror på ungdomars reaktion på olika moderniseringsprocesser, genus och etniska skillnader samt sociala skillnader. Media, filmer och andra faktorer har också bidragit och underlättat för ungdomsstilar som hiphop, skate etc. att få fäste i Sverige. Samhället har också sin syn på olika ungdomskulturer och man har delat dem på ”goda” respektive ”dåliga” kulturer. Franske sociologen Pierre Bourdieu menar att man tillskriver olika stilar och kulturer olika värden och betraktar dem som legitima respektive illegitima (Bjurström, 2000, s.276-280).

Sociologen Pierre Bourdieu (2000) pratar också om habitus det vill säga ett uppsättning sammanhängande dispositioner som ligger till grund för hur människor tänker, handlar etc. De sociala skillnader i samhället som återspeglas på ungdomskulturer och stilar förstärks senare också av skolan och utbildningssystemet. När dessa ungdomar slutar gymnasiet fortsätter majoriteten av elever från högre sociala klasser till vidareutbildningar, det vill säga studier på universitet eller högskolor medan elever från lägre sociala klasser avslutar gymnasiet och börjar arbeta, eller är arbetslösa och har inte fullständiga betyg. Därför kan man återkonstatera att olika stilar och olika ungdomskulturer visar från vilken samhällsklass man kommer ifrån och vilken syn de har på livet och samhället (Bjurström, 2000, s.276-280).

Vänskap och kamratskap

I en studie som Peterson, Svensson och Addo gjorde skriver dem om vad ungdomar anser om vänner och kamrater. De betyder mycket och det är till sina närmaste kompisar och vänner som ungdomar pratar med om sina problem. Några ungdomar har sagt att de kan lita på sina vänner

och kompisar och att det är en viktig faktor när det handlar om kamratskap och problemlösningar. I vissa studier delade man ungdomar i tre olika kategorier, det vill säga: den hemorienterade, den föreningsorienterade och den som är kamratorienterad. Till den sista gruppen tillhör många invandrare och individer från socialgrupp tre. Det som undersökningen visade är att alla ungdomar var kamratorienterade även om de orienterade sig på olika sätt. Några var hemma, andra i föreningsaktiviteter men alla tyckte att kamratskap var viktig för dem och att det var betydelsefullt för deras trygghetskänsla (Peterson & Svensson & Addo, 2003, s.91-91).

Känslan att höra samman bland ungdomar är en viktig livskraft. I sina grupper är de inbegripna i ett pågående av solidaritet och ömsesidig bekräftelse. Tillsammans lär dem sig vad det betyder att tillhöra, som är en viktig pelare i det sociala livet. Oftast umgås ungdomar med dem som dem har känt längre. Oftast bor deras kamrater i samma område, går eller har gått på samma skola och har samma sociala situation (Peterson & Svensson & Addo, 2003, s.91-91).

Avslutande kommentarer till teori delen

Vi har i teoriavsnittet tagit upp teorier om identitet, etnicitet, marginalisering, segregering och maskulinitet det vill säga alla aspekter som är relevanta för vår undersökning. Vi har nämnt samhället Winston Parwa i England som liknar situationen som vi har i Sverige och Malmö idag. Segregationen är stor och invandrarna har svårigheter att integreras i samhället. Den undersökning som sociologen Mats Trondman nämner som behandlar ungdomars fritidsintressen och karriärval är liknande vår studie och därför tycker vi att denna undersökning är relevant för vårt arbete. Fritiden är en viktig faktor för dagens ungdomar eftersom många i brist på fritidsaktivitet riskerar att hamna på gatan och utföra kriminella handlingar. Ungdomar som har det sämre ställt ekonomisk har inte samma möjligheter av valet när det gäller fritidsaktiviteter. Därför tar vi upp olika fritidsarenor som erbjuds i samhället och faror samt möjligheter på fritiden. Sociologerna Ålund, Trondman och Sernhede fokuserar på diskriminering och marginalisering som en arena för kreativitet och motstånd. Trots diskriminering och marginalisering talar författarna om ungdomarnas styrka och kreativitet. Andra författare talar om negativa konsekvenser av marginalisering och diskriminering.

Metod

Urval och population

Det finns ett stort intresse i vår grupp att undersöka vilka likheter och olikheter val av fritidsintressen och huvudsysselsättning som finns mellan ungdomar som bor i Rosengård och ungdomar som bor i Limhamn, båda är stadsdelar i Malmö. Det som väckte vårt intresse för att forska inom det här området är på grund av att det finns stora klasskillnader mellan de olika grupperna. I Rosengård bor det familjer som har det dåligt ställt. Många föräldrar har inget arbete och lever på socialbidrag, medan i Limhamn bor det lite rikare familjer och andelen socialbidragstagare är mycket mindre där. Dessa faktorer kan vi tänka oss påverkar ungdomarnas val av huvudsysselsättning (yrkes och studieval) samt fritidsintressen men vi vill få det bekräftat genom intervjuer och deltagarobservation. Genom många diskussioner kom vi fram till en frågeställning som täcker det vi är intresserade av att undersöka. Frågeställningen blev ***"Vilka skillnader finns det när det gäller fritidsintressen och huvudsysselsättning (arbete och utbildning) mellan killar som bor på Rosengård och killar som bor på Limhamn mellan åldrarna 16-22år i Malmö och utifrån deras berättelse analysera faktorer som ligger bakom skillnaderna?"***

Vi valde åldrarna 16-22 år för att få en avgränsning av området och för att svaren skulle bli mer relevanta.

Limhamn

Limhamn ligger i närheten av havet och förekomsten av villor är stor där. Limhamn är känt för sin cementtillverkning och kalkbrottsbrytning, men tyvärr så är båda dessa industrier nedlagda idag. Trots detta är Limhamn ett av Malmös rikaste områden med få människor som är beroende av socialbidrag. Detta beror till stor del på att under Efterkrigstiden skedde det stor tillväxt i området när det gäller näringslivet, industrierna och bostadsbebyggelsen (Wikipedia, 2007-05-20).

Stadsdelen Limhamn- Bunkeflo är till ytan Malmös största stadsdel och stadsdelen har 34000 invånare. Limhamn har fina stränder och parker. Därför är området mycket attraktivt och många

människor besöker platsen på sin fritid. Limhamn har funnits redan sedan 1500 talet som ett litet fiskesamhälle men inte förrän 1915 kom samhället att tillhöra Malmö stad. Limhamn är uppdelat i flera områden som tillhör stadsdelen vilka är: Bunkeflostrand, Bunkeflo, Klagstorp, Klagshamn, Vintrie, Naffentorp, Skumparp och Tygelsjö (Malmö stad -Limhamn Bunkeflo, 2007-05-20).

Rosengård

I Rosengård bor det till största delen invandrare. Stadsplaneringen har fått mycket stor kritik på grund av att stadsdelen är uppdelad i faktafragment vilket tyder på att segregationen är inbyggd i stadsdelen. Stor del av invånarna i Rosengård har stora sociala problem och stadsdelen nämns ofta i massmedia vid vandalisering av allmän egendom, ungdomsgäng, brottslighet och utanförskap (Wikipedia, 2007-05-20).

Rosengård har 21 000 invånare och det finns människor där med 50 olika modersmål. (Malmö stad - Rosengård, 2007-05-20).

Många debatter har skett om Rosengård i flera årtionden och den har framställts som ett fientligt område. Husen i Rosengård började byggas på 1960 talet i syfte att arbetarklassen skulle få tillgång till fler lägenheter eftersom de var trångbodda. Stor del av de arbetskraftinvandrare som flyttade till Sverige på 1960 talet bosatte sig i Rosengård. Rosengård ligger i Malmös utkant och omfattar kontinentalbanan i väster till inre ringvägen i öster. I söder finns Rosengårds villastad och öster kyrkogården. Rosengård är uppdelat i mindre delar som kallas för Törnrosen, Örtagården, Herrgården, Apelgården och Kryddgården. Rosengård ligger ca 4,5 km från Malmö centrum. Herrgården är den delen av Rosengård där största delen är första eller andra generationens invandrare bor. Kommunens planering och statistik redovisning 1996 redovisar att av dem som bodde i herrgården var 935 med utländsk bakgrund. De invandrare som bor där är till största delen från Bosnien, Irak, Libanon och Polen. Största delen av personerna som bor där är låginkomsttagare och många är beroende av ekonomiskt bistånd. Även utbildningsnivån i Herrgården är mycket låg och valdeltagandet. Men Rosengård är dock ett stort område och i vissa delar har människorna det bättre ställt en mediansnittet i Malmö. I Apellgård hade 57 % av människorna som bodde där utländsk bakgrund. De invandrare som bor här har bott i Sverige

under en längre tid och den största delen av dem kommer från Chile, forna Jugoslavien, Finland och Polen. Den gymnasiala utbildningen ligger i genomsnitt på samma nivå som i hela Malmö. Medianen för människornas inkomst som bodde i Apellgård 1996 var högre än när man räknar median inkomsten för alla människor i hela Malmö sammanlagt. Lägenheterna som är belägna i apellgårdsområdet är insatslägenheter (Popoola, 1998, s.47-51).

Vårt tillvägagångssätt

Vi har valt att bygga vårt arbete på kvalitativ forskning. Det vi har gjort är att vi har intervjuat tre killar från Rosengård och tre killar från Limhamn i Malmö mellan åldrarna 16-22 år angående vilka fritidsintressen de har och sedan jämföra svaren. Syftet med intervjuerna är att fördjupa oss i ungdomarnas olika fritidsintressen samt vilka studieval de valt i livet eller yrke och därmed urskilja ett mönster om vilka skillnader och likheter som vi kan se. I början av intervjun ställer vi strukturerade frågor till intervjupersonerna som bland annat civilstatus och ålder och sedan går vi över till mer ostrukturerade frågor där frågorna är mer öppna, vilket ibland ledde till att vi på en fråga kunde vi få svar på flera. Vi har även använt oss av deltagarobservationer där vi bara har gått runt i områdena bland annat på fritidsgårdar, bostadsgårdar och sportanläggningar för att få en större uppfattning om vad ungdomar i områdena gör på fritiden. Vi har även provtränat en gång på Malmö Boxningsklubb för att se på ungdomarnas fritids intressen ur deras synvinkel. Vi vill också nämna att i vår sammanställning av intervjuerna så är det påhittade namn för att styrka intervjupersonernas immunitet.

Den kvalitativa forskningen

Genom kvalitativ forskning tar man reda på undersökningsområdets karaktär och egenskaper. Efter att ha fullgjort en kvalitativ forskning har man fått reda på fenomenets innebörd och mening. Vanliga frågor inom den kvalitativa forskningen är vad fenomenet betyder eller vad det handlar om. Det som skiljer den kvalitativa forskningen från den kvantitativa är att man inom den kvantitativa forskningen oftast använder sig av enkäter och inom den kvalitativa forskningen använder man sig av bland annat intervjuer och deltagarobservationer (Widberg, 2002 s.15-16).

För att kunna bedriva en bra kvalitativ forskning måste man använda sig av de kvalitativa metoder som passar ens syfte bäst. På detta sätt får man stor kunskap inom forskningsområdet vilket bidrar till kunskapsutvecklingen. Kvalitativ forskning är ett sätt att lära sig något om sig själv och andra. Stor del av den kvalitativa forskningen handlar om analyser och tolkningar. Därför är det uppenbart att detta bidrar till nya upptäckter (Widberg, 2002 s.31).

Kvalitativ forskning i form av intervjuer

Det intervjuerna går ut på är att intervjuaren ställer muntliga frågor till intervjupersonerna och sedan får tillbaka ett muntligt svar angående vad intervjupersonen känner till angående forskningsområdet (Widberg, 2002 s 16).

I May (2001) nämns det att det finns olika sorters intervjuer bland annat strukturerandeintervjuer och Ostrukturerandeintervjuer. Han menar att inom strukturerandeintervjun är frågorna väldigt avgränsade till exempel frågor om ålder och kön. Svaren på dessa frågor blir oftast kortfattade och snabba och svaren blir oftast lika vilket intervjuaren oftast vill ha. Det som är positivt med detta är att det är lätt att jämföra de olika svaren som man får ifrån de intervjuade. Intervjuaren ska inom den strukturerande intervjun ha ett schema som denne ska leda intervjun efter och intervjuaren ska ge raka och korta svar. Inom strukturerandeintervjun ingår standardiserade förklaringar vilket innebär att det inte får ges tillfälle för intervjupersonen att komma in i en diskussion som leder till avvikelser från schemat. När man jämför svaren tar man och sammanställer informationen som man fått och analyserar den i datorn. På detta sätt kan man hitta olika sorters mönster hos intervjupersonerna. Den strukturerande intervjun används oftast då det sker intervjuer när det gäller marknads föringar som sker över telefon. Det man vill uppnå med den strukturerande intervjun är att skapa jämförbarhet (May, 2001 s.149).

Till skillnad från den strukturerande intervjun så är frågorna väldigt breda inom den Ostrukturerande intervjun. Inom en sådan intervju kan intervjupersonen diskutera, ge synpunkter och ge egna tolkningar av fenomenet. Genom en sådan intervju kan man få bättre insikt vad informanten vill framföra och hur han ser på frågan. Intervjuaren har fritt fram att prata så mycket den vill om ämnet. Det positiva med den Ostrukturerandeintervjun är att man får stor insikt som möjligt inom ämnet utifrån intervjupersonens synpunkter. Inom denna Ostrukturerande

intervjuformen har informanten rätt till att innan intervjun se vilka frågor denne ska svara på och på så sätt är den bra förberedd och den kan även ge synpunkter på att frågorna ska ändras. Det som kan vara negativt med den här metoden är att informatören kan lätt komma in på andra ämnen än själva forskningsämnet eftersom den har så stor frihet (May, 2001 s.149).

Deltagarobservation

Deltagande observation är en metod som sociologerna använder sig för att samla information till sin forskning. Metoden går ut på att sociologen själv är på plats och observerar så att sociologen lär känna det studerade fältet inifrån och hur samspelet sker i dess naturliga omgivning.

Deltagarobservationen uppkom på 1920 talet vid Chicagouniversitet som då fick namnet Chicagoskolan. Sociologerna gjorde enorma framsteg inom samhällsvetenskaplig forskning med hjälp av denna metod. Med hjälp av deltagarobservation så kan forskaren lättare förstå de människor som studeras. Deltagarobservationen kan man säga är en sammansmältning av två traditioner vilket är pragmatismen och formalismen. Inom pragmatismen anser man att det sociala livet är i en ständig förändring och att man därför måste bli en av dem för att förstå deras förändring. För att förstå människors handlingar är det viktigt att man sätter sig in i deras sammanhang och situation, det vill säga att man blir en del av deras miljö för att själv kunna se den från deras synvinkel. Inom formalismen så menar man att om olika sociala relationer är olika så finns det alltid en del likheter. Här fokuserar man på samspelet mellan människor i olika sociala miljöer (May, 2001 s.179-180).

Fördel och nackdel med närhet

Sociologen Karin Davies (1999) nämner att hon gjorde en studie om tidsbegränsad anställning och flexibilitet ur ett könsteoretiskt perspektiv inom kommunala barndaghem med hjälp av deltagarobservation. Undersökningen gick ut på att hon dagligen tillbringade tid på två dagis under fem månader eftersom deltagarobservation går ut på att man deltar som forskare i en av arbetarnas roller samtidigt som man observerar. På detta sätt skapades det en närhet mellan henne och barnen och hon fick ta del av mer kunskap än om hon bara hade intervjuat. Det som är bra med närhet är att man får tillgång till stor kunskap vilket man inte hade kunnat få på annat sätt (Davies, 1999, s.130).

Sociologen Karin Davies menar att det finns nackdelar med närhet. När man gör en deltagarobservation det finns en viss risk att man inte gör gränsdragningar och efter en tid kan det kännas att man är en av dem. På grund av detta blir det svårt att skriva kritik när det senare ska skriva sin analys. Därför är det viktigt att man sätter gränser och inte kommer studieobjekten för nära, för att ens bearbetning av materialet ska bli så relevant som möjligt. Sociologen Karin Davies menar att man lättare kan sätta gränser om man inte skriver sin analys direkt utan låter det ta lite tid på grund av att känslorna ska hinna försvinna så att den före detta relationen inte påverkar analysen (Davies, 1999, s.143).

Sociologen Karin Davies nämner att hon kände en stark rollkonflikt under den tiden hon tillbringade sin tid som forskare på daghemmet. Exempel på detta var att hon i många sammanhang hade fått rollen som att hon var en i gänget och då hade hon svårt att känna sin roll som forskare. Hon kände sig som en sociolog när hon kom dit men i slutet av tiden kände hon sig mer som en dagis fröken. Därför menar hon att det är viktigt att man gör en gränsdragning i mellan för att man ska veta vem man är och vad man sysslar med (Davies, 1999, s.130).

Presentation av våra intervjupersoner

Intervjuperson 1 från Limhamn

Johan är en 20-årig kille som bor i Limhamnstrakten och har bott där hela hans liv med sina föräldrar. Hans föräldrar är båda aktiva inom arbetslivet vilket mamman jobbar som sjuksköterska och pappan på en bank. Han tog studenten förra sommaren och efter det har han gjort lumpen, det var inte så länge sedan han muckade. Just nu gör han inget ting tar det bara lugnt, men fundera på att läsa ekonomi efter sommaren, för tillfälligt är han också singel. Han är nöjd med att inte ha någon dags sysselsättning eftersom han har haft ett jobbigt år. Om dagarna spelar han fotboll med sina kompisar, är ute på stan och festar om kvällarna. När han var yngre så spela han fotboll med Bunkeflo IF men på senare år har han känt att tiden inte har räckt till, men kan tänka sig att börja spela fotboll igen. Han anser att det är viktigt att hålla igång med någon sport för att det blir så mycket dötid annars och man mår bra av att få röra på sig. På frågan om han är nöjd med sin fritid så svarar han att det är han men ibland kan han ha tråkigt eftersom hans kompisar är upptagna med jobb och skola och då har han ingen att vara med. Han trivs bra att bo

i Limhamn men önskar att han snart flyttar hemifrån.

Intervjuperson 2 från Limhamn

Andreas är en 22 årig kille som bor på Limhamn i Malmö. Andreas Är uppvuxen i Hyllie med sin mamma och pappa men flyttade till Limhamn när han flytta hemifrån då han fick en lägenhet där. Andreas är singel för tillfälligt och har varit det ett bra tag. Hans huvud sysselsättning är att han läser juridik på Lunds Universitet och vill i framtiden bli advokat. Han är väldigt nöjd med sin sysselsättning och ser fram emot att bli advokat i fram tiden. Hans studier tar en del tid för honom, men när han får tid över brukar han gå och spela golf eller fiska med sin kompis. Han är aktiv o spelar i Hylliekrokens Golfcenter ca 2 gånger i veckan. Han är väldigt nöjd med sina fritidsintressen och önskar sig inget mer. Han tycker i allmänhet att ungdomarna i Limhamn är skötsamma och har lagliga fritidsintressen med jämfört med många andra stadsdelar. På frågan om han tycker att det är viktigt att en person har fritidsintressen svarade han att det tycker han är viktigt annars sitter man bara hemma och blir fet. Han trivs bra med att bo i Limhamn och kan tänka sig bo kvar där när han skaffar barn och familj.

Intervjuperson 3 från Limhamn

Erik är en 17 årig kille som bor i Limhamn i Malmö. Erik har bott i Limhamn hela sitt liv och han bor där med sin mamma och pappa. Hans mamma jobbar på socialförvaltningen och hans pappa arbetar på en advokatfirma. Erik läser på andra året på naturprogrammet på Borgarskolan i Malmö. Han är väldigt nöjd med det programmet som han läser på och det går bra för honom. Erik trivs väldigt bra med sitt liv och anser sig ha en värdig fritid. På sin fritid spelar Erik tennis, playstation, är med vänner, är med sin flickvän och brukar resa med sina föräldrar om sommarloven till varmare länder. Han är väldigt nöjd med sina fritidsaktiviteter och önska sig själv kunna bli en tennis stjärna i framtiden. På frågan om det finns dåliga fritidsaktiviteter i hans område så svara han att största delen av ungdomarna är skötsamma och håller igång med någon sport men att det finns klart en del som sysslar med droger och har bara fest i huvudet. Han tycker att det finns stort utbud av fritidaktiviteter i Limhamn från dukning till golf. Hans framtids planer är bland annat att han vill bli en bra tennis spelare men om han inte skulle lyckas så vill han utbilda sig till civilingenjör.

Intervjuperson 1 från Rosengård

Abdi är en 18 årig kille som bor på Rosengård i Malmö. Abdi flytta till Sverige ifrån sitt ursprungliga hemland Somalia när han var 12 år gammal. Hans pappa dog i inbördes kriget som skedde där när han var liten så därför bor han med sin ensamstående mamma och hans lillebror. Mamman fördriver dagen med att läsa på komvux för att bli starkare på svenska och Abdi läser på gymnasiet till att bli kock vilket han trivs bra med. Abdi menar att den utbildningen som han går på i gymnasiet är mest praktisk därför har han inte så mycket läxor vilket innebär att han har rätt mycket fritid. Abdi har ingen tjej för tillfället men skulle gärna vilja ha. Intervjupersonen berättar att när han var lite yngre så hände det att han gick i gäng och slogs med andra gäng samt hitta på andra dumheter. Han menar att hans räddning var att han börja spela fotboll i ett lag som heter Balkan vilket han tränar där än idag fyra till fem gånger i veckan. Därför tycker han att det är viktigt för ungdomarna att de har möjlighet att utöva olika sportintressen eftersom det förebygger att de begår kriminella handlingar på fritiden. Idag anser han att hade det inte varit för fotbollen så hade han kunnat råka illa ut och fortsatt i fel riktning. Abdi vill fortsätta ha fotboll som sin hobby och vill gå ut skolan så att han kan få jobb inom sitt yrke. På frågan om han är nöjd med sina fritidsaktiviteter så svarar Abdi att han är nöjd med dem, men han skulle vilja ha möjlighet att resa o hälsa på sin familj i Somalia när han har lov, vilket de inte haft möjlighet att göra eftersom det kostar så mycket. Abdi vill helst inte bo kvar i Rosengård när han bildat familj eftersom det finns mycket ungdomar som ger dåligt gruppträck för ens barn därför är det lätt att ens barn skiter i skolan och hittar på dumheter.

Intervjuperson 2 från Rosengård

Mauricio är en 20 årig man som bor på Rosengård i Malmö. Mauricio är född och uppvuxen i Malmö men har sina rötter ifrån Chile. Hans föräldrar är skilda därför har han flyttat runt en del under hans uppväxt men för tillfälligt bor han hos pappan. Hans pappa är förtids pensionär efter han jobbat på Kockums i många år och fått en arbetsskada. Mauricio läste på elprogrammet under gymnasiet men hoppade av efter första året i brist på motivation. Just nu jobbar han som vikarie på citygross med att packa upp varor men det är inte alltid han har jobb där bara när någon blir sjuk. Han är inte helt nöjd med sitt jobb och ångrar sig att han inte var duktigare i skolan så han

kunde få ett bättre yrke. Han tycker att det är svårt att få fast jobb i Sverige eftersom han upplever att det finns stor diskriminering gentemot invandrare. Hans drömjobb är att jobba på en bank. På sin fritid brukar han bland annat vara med vänner, sin flickvän och stor tid av sin fritid ägnar han sig att träna Taekwondo på en idrottsklubb som heter Po-yon som ligger i Centrala Malmö. På frågan varför han valt att just träna Taekwondo så svarar han att han blev intresserad redan när han var liten efter han börjat se på kampsportsfilmer. Han har tränat Taekwondo sedan han var tio år men har haft uppehåll flera gånger. Mauricio menar att många ungdomar som han känner som bor på Rosengård drar bara runt på sin fritid och gör inget ting, i brist på sysselsättning har det bildats gäng som håller på med en del dumma saker till exempel rån. Han är glad att han tränar och är upptagen med sin flickvän annars hade han kanske följt samma spår som dem. Därför tycker Mauricio att det är viktigt att man håller sig sysselsatt när man lever i ett sådant samhälle som han gör. Mauricios kan tänka sig i framtiden när han blivit riktigt duktig inom Taekwondo att bli Taekwondo tränare och träna nybörjare. Mauricio vill helst flytta ifrån Rosengård därför han vill bo lite närmare centrum.

Intervjuperson 3 från Rosengård

Hassan är en 16 årig pojke som bor på Rosengård i Malmö. Han kommer ursprungligen ifrån Libanon men kom till Sverige när han var 8 år gammalt. Han läser på Fordonsprogrammet på Tärnöskolan i Malmö som han trivs bra med för han är intresserad av bilar. Intervju personens föräldrar är för tillfälligt arbetslösa och lever på socialbidrag. Hans föräldrar tycker att det är väldigt viktigt att han ska klara av skolan och sedan få ett jobb men eftersom de inte är särskilt välutbildade så kan de inte hjälpa honom med hans läxor. Hassan har många fritidsintressen som att han träna boxning, går på stan med kompisar, träffa tjejer men har ingen stadig flickvän och gillar att gå på Bio. Han tränar 3-4 gånger i veckan på Malmö Boxnings klubb. Han har gått flera boxnings matcher och därmed vunnit en del och förlorat en del. Han trivs jätte bra med hans fritids aktiviteter och är relativt nöjd och tycker att det är viktigt att ungdomar ska hålla igång med någon sport. Eftersom det sker många överfall och rån så menar intervjupersonen att det är bra att man kan boxas så att man kan försvara sig. Han tycker att samhället ska satsa mer på fritids aktiviteter för att det har hänt på senare tid att en del fritids gårdar har lagts ned och det har bidragit till att ungdomar inte har haft någon stans att ta vägen på sin fritid och därför bara hängt

utanför kiosker. Intervju personen menar att många ungdomar i hans bostads område inte har någon värdig fritid och sysslar med kriminalitet vilket beror på brist på fritidssysselsättning och möjligheter. För övrigt trivs han bra på sitt bostadsområde men skulle inte vilja bo kvar där när han skaffat sig en familj.

Analys

I detta kapitel kommer vi att presentera vår analys och diskussionen kring utförda intervjuer. Vi har utfört intervjuer och observerat på två olika ställen det vill säga i två stadsdelar, nämligen Rosengård och Limhamn. Vi har intervjuat 6 stycken ungdomar, det vill säga 3 från varje stadsdel. Alla 6 ungdomarna tycker att fritiden är viktig men det finns skillnader varför det är viktigt. De har olika uppfattningar om fritiden och ungdomarna ser fritiden ur olika perspektiv. Nu ska vi titta tillbaka och se vad de olika ungdomarna säger om fritiden och deras liv.

Tema: Skillnader i fritidsintresse -synen på fritiden

Ungdomarna som vi intervjuade nämner olika skäl till varför de tränar. Här citerar vi vad informanterna säger om deras syn på fritiden och varför de tränar.

Abdi -18 år från Rosengård

"När jag var lite yngre så hände det att ja gick i gäng och slogs med andra gäng samt hittade på andra dumheter. Min räddning var att jag började spela fotboll i ett lag som heter Balkan där jag tränar än idag. Därför tycker jag att det är viktigt för ungdomarna att de har möjlighet att utöva olika sportintressen eftersom det förebygger att de begår kriminella handlingar på fritiden. Hade det inte varit för fotbollen så hade jag råkat illa ut och fortsatt i fel riktning."

Abdi tycker att fritidsaktiviteter är viktiga för människans utveckling och därför har han själv valt att spela fotboll och på så sätt valt att höra till en grupp som fungerar som ett skydd mot gruppsyck från förortens dåliga inflytande, exempelvis kriminella gäng.

Mauricio -20 år från Rosengård

"På min fritid brukar jag bland annat vara med vänner, umgås med flickvän och tränar Taekwondo på en idrottsklubb som heter Po-yon som ligger i Centrala Malmö. Jag blev intresserad av Taekwondo redan när jag var liten efter att jag sett på kampsportsfilmer. Jag har tränat Taekwondo sedan jag var tio år men har gjort uppehåll flera gånger. Det är många ungdomar som jag känner som bor på Rosengård och som bara drar runt på sin fritid och gör ingenting. I brist på sysselsättning har det bildats gäng som håller på med en del dumma saker till exempel rån. Jag är glad att jag har min träning och är upptagen med min flickvän annars kanske jag följt samma spår som dem. Därför tycker jag att det är viktigt att man håller sig sysselsatt när man bor i Rosengård."

Mauricio är aktiv på fritiden och tränar taekwondo och anser att fritiden är viktig för alla människor speciellt i förorter där, enligt Mauricio ungdomarna utan meningsfull fritid riskerar att hamna i kriminella gäng.

Hassan- 16 år från Rosengård

"Jag har många fritidsintressen, jag tränar boxning, går på stan med kompisar, träffa tjejer (har ingen stadig flickvän) och gillar att gå på bio. Jag tränar 3-4 gånger i veckan på Malmö Boxningsklubb. Jag har gått flera boxningsmatcher och därmed vunnit en del och förlorat en del. Jag trivs jättebra med fritidsaktiviteter och är relativt nöjd och tycker att det är viktigt att ungdomar ska hålla igång med någon sport. Eftersom det sker många överfall och rån så är det bra att man kan boxas så att man kan försvara sig."

Hassan är också aktiv på fritiden och tränar boxning regelbundet varje vecka. Hans syfte med träningen till skillnad från de föregående är att han tränar för att kunna försvara sig vid eventuella övergrepp och misshandel som ofta förekommer i förorter.

Johan - 20 år från Limhamn

På min fritid spelar jag fotboll med mina kompisar på idrottsplanen bredvid min gård, är ute på stan och festar om kvällarna. När jag var yngre så spelade jag fotboll med Bunkeflo IF men på

senare år har jag känt att tiden inte har räckt till, men jag kan tänka mig att börja spela fotboll igen i något lag. Jag anser att det är viktigt att hålla igång med någon sport för att det blir så mycket "dötid" annars och man mår bra av att få röra på sig.

Johan har fotboll som ett stort fritidsintresse men spelar inte i något lag för tillfället. Att ha en innehållsrik fritid är viktigt för honom eftersom det är bra att vara sysselsatt och att röra på sig.

Andreas-22 år från Limhamn

"Mina studier tar en del tid för mig, men när jag får tid över brukar jag gå och spela golf eller fiska med min kompis. Jag är aktiv och spelar i Hylliekrokens Golfcenter ca 2 gånger i veckan och är väldigt nöjd med mina fritidsintressen och önskar mig inget mer. Jag tycker att det är viktigt att en person har fritidsintressen eftersom annars sitter man bara hemma och blir fet."

Andreas tycker att det är viktigt med att hålla igång med någon sport på fritiden eftersom annars sitter man hemma och blir fet.

Erik-17 år från Limhamn

På fritiden spelar jag tennis, playstation, är med vänner, är med flickvännen och brukar resa med mina föräldrar på sommarloven till varmare länder. Jag är väldigt nöjd med mina fritidsaktiviteter och önskar kunna bli en tennisstjärna i framtiden. Med att spela tennis träffar jag nya människor och skaffar nya kontakter.

På fritiden spelar Erik tennis som är en sport med hög status i hela världen. Hans familjs stabila ekonomiska situation möjliggör att de ofta reser. Han tycker att fritidsaktivitet är viktig för då bygger man ett socialt nätverk.

Alla ungdomar oberoende på var de bor tycker att fritiden och fritidsaktiviteter är viktiga för människans utveckling. Vi ser stora skillnader på synen av fritiden och på fritidsaktiviteter. Ungdomarna som vi har intervjuat upplever att de skapar sin egen identitet utifrån sina fritidsintressen. De förknippar sig själva med den sport de utövar och därför anser de bland annat

att det är viktigt med att hålla igång med någon fritidsaktivitet.

Det som är gemensamt för ungdomarna från Rosengård är att de är maskuliniteter och dras till maskulina sporter, de kommer från olika etniska grupper och de bor i ett segregerat område. Vi har kommit fram till att även kultur påverkar valet av fritiden och fritidsaktiviteter. Ungdomarna har utvecklat egna normer och satt status på olika fritidsaktiviteter. Ungdomarna som har aktiviteter med hög status får sin identitet förstärkt samt högre status bland andra ungdomar. I stadsdelen Rosengård söker sig de, flesta ungdomar till maskulina sporter exempelvis boxning och taekwondo. Dålig ekonomi är också en faktor som påverkar de här ungdomarnas val av fritidsaktiviteter. Resurser är en viktig faktor vilket gör att det finns skillnader. Enligt våra studier så tycker vi att fritiden på Rosengård är väldigt viktig för att det handlar om överlevnad. Med överlevnad menar vi att om dessa ungdomar inte hade haft en fritidsaktivitet då hade de fördrivit tiden på gatorna och lockats att utföra kriminella handlingar. Sådana fall har varit många de senaste åren och därför satsar samhället på olika projekt för att hålla ungdomar sysselsatta.

Ungdomarna från Limhamn har en mycket bättre ekonomisk situation på grund av arbetande föräldrar med välbetalda jobb. Deras syn på fritiden och fritidsaktiviteter skiljer sig mycket från ungdomarna från Rosengård. Här handlar det inte om överlevnad och försvar utan fritiden som en form av att fördriva tiden och byggande av sociala nätverk. Även i Limhamn finns det olika normer och status på fritidsaktiviteter. Man väljer att syssla med sporter som anses ha hög status i hela världen exempelvis golf och tennis. Bra ekonomi möjliggör att dessa ungdomar kan träna sporter som kostar mycket i form av hög pris av medlemskap och dyr utrustning för utövande av dessa sporter. De här ungdomarna har möjlighet att resa när de har lov vilket många ungdomar på Rosengård inte har. Syftet med fritidsaktiviteter skiljer sig även bland ungdomarna i Limhamn, en av de här ungdomarna nämnde att han tycker att det är viktigt att ungdomar håller igång med någon sport för att de inte ska bli feta och lata, medan en annan nämnde att det är viktigt att ungdomar är sysselsatta och utvecklar ett socialt nätverk.

Sann maskulinitet har oftast utgångspunkt från mannens kropp eftersom mannen i regel är mer aggressiv och våldsam än kvinnan. Detta handlande kan antingen bero på att den manliga

kroppen sätter igång och leder handlandet eller så sätter kroppen gränser för handlandet. Den här uppfattningen är en metodisk del av den moderna genus ideologin inom den engelskspråkiga världen. Idag finns det två olika tolkningar för hur kroppen påverkar det maskulina handlandet. Den första uppfattningen som tolkar det manliga aggressiva handlandet är att det är biologiskt. Det vill säga att mannen föds till att vara mer aggressiv och dominant eftersom denne är genetiskt programmerad redan vid födseln som påverkar dennes handlande. Den andra uppfattningen av det manliga beteendet är mest vanlig inom samhällsvetenskapen. Här menar man att den manliga kroppen är mer eller mindre neutral vid födseln och därefter är det omgivningen och samhället samt dess normer som formar det manliga beteendet (Connell, 1996, s.69).

Tema: Karriärval och yrkesval

Ungdomarna som vi har intervjuat läser på olika utbildningar i skolan, vi har citerat vad de har att säga om det.

Abdi -18 år från Rosengård

"Jag läser på gymnasiet till att bli kock vilket jag trivs bra med. Den utbildning som jag läser på är mest praktisk därför har jag inte så mycket läxor vilket innebär att jag har rätt mycket fritid."

Den här ungdomen läser på ett yrkesförberedande program eftersom största delen av utbildningen fokuseras på det praktiska.

Mauricio - 20 år från Rosengård

"Jag läste på elprogrammet under gymnasiet men hoppade av efter första året i brist på motivation. Just nu jobbar jag som vikarie på City Gross med att packa upp varor men det är inte alltid jag har jobb där bara när någon blir sjuk. Jag är inte helt nöjd med mitt jobb och ångrar mig att jag inte var duktigare i skolan så att jag kunde få ett bra jobb. Det är svårt att få fast jobb i Sverige eftersom det finns stor diskriminering gentemot invandrare. Mitt drömjobb är att jobba på en bank."

Mauricio är för tillfället arbetslös men hoppar in vid behov när någon av personalen är sjuk på ett

köpcenter och skyller arbetslösheten på diskriminering samt sin brist på kompetens.

Hassan- 16 år från Rosengård

"Jag läser på Fordonsprogrammet på Tärnöskolan i Malmö och trivs bra med det eftersom jag är intresserad av bilar. Mina föräldrar är för tillfället arbetslösa och lever på socialbidrag. De tycker att det är väldigt viktigt att jag ska klara av skolan och sedan få ett jobb. De inte är särskilt välutbildade och därför kan de inte hjälpa mig med läxor."

Här har vi en pojke som är lite yngre än de föregående, han läser också på ett yrkesförberedande program på gymnasiet.

Johan - 20 år från Limhamn

"Jag tog studenten förra sommaren och efter det har jag gjort lumpen, det var inte så länge sedan jag muckade. Just nu gör jag ingenting tar det bara lugnt, men funderar på att läsa ekonomi efter sommaren"

Johan är för tillfället utan sysselsättning om dagarna men har stora planer för framtiden bland annat att läsa på universitet och skaffa sig en utbildning.

Andreas-22 år från Limhamn

"Min huvudsysselsättning är att jag läser juridik på Lunds Universitet och vill bli advokat i framtiden. Jag är väldigt nöjd med sin sysselsättning och ser fram emot att bli advokat i framtiden."

Andreas studerar juridik på Lunds Universitet och har stora framtidsplaner.

Erik-17 år från Limhamn

"Jag läser andra året på naturprogrammet på Borgarskolan i Malmö. Jag är väldigt nöjd med programmet som jag läser och det går bra just nu."

Erik läser ett teoretiskt program på gymnasiet och förbereder sig för efter gymnasialutbildning.

Utifrån informatörernas redogörelse vad de gjort för yrkesval eller studieval så kan vi se ett mönster som visar på att ungdomarna Rosengård oftast väljer yrkesinriktade linjer eftersom de anses vara mycket lättare än teoretiska linjer. Vi kan även se att ungdomarna i Limhamn väljer teoretiska ämnen på gymnasiet som förbereder dem för fortsatta studier.

Trondman förklarar de stora olika skillnaderna av fritidsintressen och studieval som råder mellan ungdomar som växer upp i ett område där mestadels är högutbildade och ungdomar som växer upp i ett område som är lågutbildade att detta är beviset för att ungdomar påverkas av sociala och kulturella villkor som råder runt omkring dem när de växer upp. Därför kan man se ett mönster vilka livsval de olika ungdomarna gör i livet. Om man växer upp i en familj med dålig ekonomi, ser mest på film istället för kultur program, saknar en dator och umgås med vänner som har liknande förhållanden i hemmet har därmed sämre möjligheter i livet att klara skolan och bli välutbildad. Men det finns undantag, många ungdomar som växer upp i sådana förhållanden har även klarat skolan och blivit välutbildade men statistiskt sett är det inte lika vanligt som med ungdomar som växer upp med välutbildade föräldrar med god ekonomi (Trondman, 1999, s.240).

Tema: Insiders och outsiders - Ghettoisering

En del av de ungdomar som vi har intervjuat känner utanförskap på grund av olika faktorer som de nämner, vi kan även se att det finns fördomar mellan stadsdelarna, här har vi citerat vad de säger:

Mauricio -22 år från Rosengård

"Det är svårt att få fast jobb i Sverige eftersom det finns stor diskriminering gentemot invandrare."

Mauricio tycker att ungdomar från Rosengård med invandrarbakgrund inte har samma möjligheter att få arbete på grund av diskriminering.

Hassan- 16 år från Rosengård

"Samhället borde satsa mer på fritidsaktiviteter för att det har hänt på senare tid att en del fritidsgårdar har lagts ned och det har bidragit till att ungdomar inte har haft någonstans att ta vägen på sin fritid och därför bara hängt utanför kiosker. Många ungdomar i mitt bostadsområde har inte någon värdig fritid och sysslar med kriminalitet vilket beror på brist på fritidssysselsättning och möjligheter."

Hassan tycker att samhället har svikit ungdomarna i Rosengård med att stänga de olika fritidsgårdar som fanns där för några år sedan och tycker att Malmös förorter inte har samma möjligheter som övriga stadsdelar.

Andreas-22 år från Limhamn

"Jag tycker i allmänhet att ungdomarna i Limhamn är skötsamma och har lagliga fritidsintressen jämfört med andra stadsdelar."

Andreas tycker att ungdomarna på Limhamn är relativt lagliga och skötsamma samt att där inte förekommer samma kriminella handlingar som på andra stadsdelar.

Utefter informanternas berättelse känner sig många ungdomar på Rosengård svikna av samhället eftersom många fritidsgårdar har stängts samtidigt så tycker en del att det är stor diskriminering i dagens samhälle i Sverige. Invandrare har svårt för att få jobb och har inte samma möjligheter som svenska ungdomar. Man har fördomar om varandra vilket man kan se i Andreas åsikter där han säger att ungdomarna från Limhamn är mer skötsamma och har lagliga fritidsintressen.

Det ovan nämnda kan man jämföra med samhället Winston Parwa i England vilket Elias och Scotson nämner:

Det fanns inte mycket fritidsaktiviteter att erbjuda ungdomarna i Winston Parwa. Det fanns en del kyrkliga organisationer som erbjöd träningsaktiviteter för ungdomar, men alla låg i zon 2 och det fanns inga ungdomsklubbar i zon 3. Ungdomarna från zon 3 fick oftast inte bli medlemmar av föreningarna eftersom det fanns ett begränsat antal platser som bara räckte till de ungdomar som

kom från zon 2. Därför fick ungdomarna från zon 3 inte ta del av de träningsaktiviteter som fanns. Förhållandet för ungdomarna på fritiden från zon 3 i Winston Parwa var inte bra, de hade nästan inga möjligheter att utöva fritidsaktiviteter som de var intresserade av därför var det lätt att de hamna snett (Elias & Scotson, 1999 s.106-109).

Metoder som de etablerade från zon 2 använde var bland annat skvaller och de hade som norm mellan varandra att inte blanda sig med nykomlingarna. De etablerade hade fördomar mot nykomlingarna, bland annat att de hade smutsigare hem och att de var mindre renligare än de själva (Elias & Scotson, 1999 s.90).

Enligt vår mening så är Rosengård och Limhamn samhällen som liknar Winston Parwa. Vi kan jämföra Zon 3 med Rosengård där outsiders bor eller de som är nyinflyttade och zon 1 kan vi jämföra med Limhamn där de etablerade och rika bor. De Etablerade ungdomarna i Winston Parwa hade större utbud av fritidsaktiviteter som en följd av bra ekonomi vilket vi jämför med ungdomarna i Limhamn som har tillgång till andra och fler aktiviteter än ungdomarna från Rosengård. I Winston Parwa ville de etablerade inte umgås eller gå till zon 3 där outsiders bodde. Liknande fall har vi idag där ungdomar från Limhamn inte vistas eller umgås med invandrare på Rosengård. Människorna är rädda för den nya kulturen och normer som outsiders har eller i vårt fall invandrar ungdomar från Rosengård har.

I Brante& Andersson& Korsnes nämns det om etnisk nationalism och problem som kan uppstå då:

Både minoritets befolkning och majoritetsbefolkningen kan utveckla etnocentrism, vilket innebär att man utvecklar fördomar och ser sig själv som en bättre människa än den andra gruppen. Problem som kan förekomma då är att majoriteten utvecklar en etnisknationalism vilket kan innebära att de etniska minoritetsgrupperna inte får samma rättigheter som majoriteten (Brante& Andersson& Korsnes, 2001, s.75).

Sammanställning av vår deltagarobservation

Utifrån vår deltagarobservation i Limhamn och Rosengård har vi kommit fram till att det förekommer en del fritidsaktiviteter där som inte förekommer i Rosengård. Fritidsaktiviteter som förekommer där är till exempel golf och tennis. I Rosengård är det vanligt med kampsporter och fotboll. Fotboll är en sådan sport som är ganska vanligt i båda stadsdelarna. Vi observerade att det är betydligt mer gäng som går runt på fritiden i Rosengård som inte har något speciellt för sig. Det är betydligt mer kampsportsklubbar i Rosengård än i Limhamn enligt vad vi har observerat och i Rosengård finns det inga tennisklubbar eller golfklubbar vilket det finns i Limhamn. Vi deltog i ett tränings pass på Malmö Boxningsklubb i Rosengård för att få en bättre inblick i vad ungdomarna ser på sin fritid ur deras synvinkel. Ungdomarna var mycket motiverade och tränade hårt. Detta visar att de tar sina fritidssysselsättningar på allvar. Alla kom även i tid och hade stor respekt för tränaren. Vi har även märkt att ungdomar från Limhamn har en annan syn på livet och har mer disciplin. Under observationen har vi upptäckt att ungdomar från Rosengård lever i sin egen värld där de har andra normer, regler och ritualer jämfört med ungdomar från Limhamn. En annan sak som vi har observerat och märkt är att ungdomar från Rosengård, även om många av dem är födda i Sverige, har stora brister i svenska språket. De har utvecklat ett eget "slangspråk" som utomstående har svårt att förstå. Även klädseln skiljer sig mycket från ungdomarnas klädsel i Limhamn. Där har man oftast märkeskläder medan på Rosengård har man mer låg budget kläder.

Slutdiskussion

Vi tycker att detta arbete har varit mycket intressant att genomföra, på grund av att vi själva är och har varit intresserade av vad det är som gör att olika ungdomar från olika stadsdelar har olika fritidsintressen. Genom intervjuer och bearbetning av litteratur fick vi verkligen läsa och höra det vi från början anade: att det är många faktorer som påverkar ungdomarnas val av fritidsintresse och huvudsysselsättning.

Efter att ha arbetat med vår huvudfråga, "***Vilka skillnader finns det när det gäller fritidsintressen och huvudsysselsättning (jobb och utbildning) mellan killar som bor i Rosengård och killar som bor i Limhamn mellan åldrarna 16-22år i Malmö och utifrån deras berättelse analysera faktorer som ligger bakom skillnaderna?***" Vi har kommit fram till att ungdomar i

Rosengård dras mer till mer maskulina sporter exempelvis kampsporter och ungdomar i Limhamn dras till mer moderna sporter som har högre status globalt till exempel golf och tennis. När det gäller deras karriärväg så väljer ungdomarna på Limhamn oftast att läsa på teoretiska program som förbereder dem för utbildning till universitetsstudier medan ungdomarna från Rosengård oftare väljer praktiska linjer eftersom det är lättare och mindre krävande.

Faktorer som identitet, etnicitet, globalisering, normer, marginalisering och individens sociala situation påverkar ungdomarnas val av fritidsaktiviteter och deras val av huvudsysselsättning. Ekonomi spelar också en viktig roll eftersom utrustningen till dessa sporter kostar mycket pengar och även om ungdomarna skulle vilja träna något annat blir de förhindrade av den ekonomiska situationen som de befinner sig i. En stor del av de ungdomar som växer upp i Rosengård har föräldrar som är arbetslösa och har begränsade ekonomiska möjligheter. Därför kan man också konstatera att ekonomin utgör en viktig faktor i valet av fritid och fritidsaktiviteter. De som väljer att träna till exempel boxning behöver inte satsa mycket pengar på utrustning medan ungdomar från Limhamn som tränar golf och tennis måste köpa utrustning som kostar mycket pengar. Ungdomar som växer upp med rikare föräldrar har råd eftersom det i deras familjer råder en stabil ekonomisk situation eftersom det oftast är två föräldrar som arbetar. Dessa ungdomar arbetar också ofta under sommaren och skaffar sig pengar. Det är också värt att nämna att dessa ungdomar har det lättare att skaffa sommararbete medan ungdomar från Rosengård inte har samma möjligheter. Ungdomarna i Rosengård har inte så många kontakter som underlättar för dem att skaffa arbete. Eftersom det har skett en del nedläggningar av fritidsgårdar i Rosengård vilket vi tycker är fel för då blir det lätt så att ungdomarna hittar på dumheter i brist på fritidsaktiviteter. Det gäller för politikerna att försöka sätta sig in i ungdomarnas situation i relation till samhället i stort, att veta vilka vägar man ska gå för att saker ska hända och att hitta lösningar på problem samt lyssna och fråga ungdomarna själva vad de vill. Med hjälp av olika projekt för arbetslösa ungdomar och ungdomar i riskzonen kan man göra det bättre både för ungdomarna själva och samhället.

Enligt vår mening är inte uppkomsten av segregering och gettoisering i samhället enbart samhällets fel utan det beror också på själva invånarna som har valt att bo nära sina släktingar

trots att de har möjlighet att bosätta sig i andra områden och blanda sig med svenskar. Eftersom många invandrare har liknande tankesätt och handlande blir resultatet av detta att det bildades invandrantäta områden. I dag är inte situationen som för några år sedan då man lätt kunde bosätta sig var som helst i Malmö. På den tiden fanns det ett stort utbud av lägenheter till skillnad från idag då det är brist på lägenheter och invandrares största möjlighet till att få en lägenhet är i förorter eller invandrantäta områden.

Samtidigt som samhället förändras, förändras också hela världen globalt och då också människors fritidsintressen och synen på fritiden. Det som var populärt för tio år sedan har inte samma status idag som då. Massmedia spelar stor roll i människans påverkan och handlande. Med globalisering uppkommer också nya normer i olika samhällen. Det vill säga varje samhälle eller stadsdel har inte samma syn på fritidsaktiviteter. Det som är populärt i den ena stadsdelen är inte populärt i den andra. Detta kan vi se utifrån våra resultat från våra intervjuer. Ungdomarna från Limhamn har inte samma fritidsintressen som ungdomarna från Rosengård.

Efter arbetets gång har vi kommit fram till följande frågor som man skulle kunna utveckla mera:

Varför har fritidsgårdarna stängts och ungdomarna lämnats på gatan?

Vad tänker politikerna göra för att åtgärda de problem som finns i Rosengård?

Vad gör invandrarna för att underlätta för sig själva för att minska segregationen och medverka till att integreras i samhället?

Källförteckning

Litteratur

Berger, P. (2001). *Invitation till sociologi*. Bokförlaget: Prisma

Berggren, L. (red.)(2000). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

Berggren, L.(2000) **Ja men pappa du är ju löpare** i Berggren, Leif (2000) (red). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

Bjurström, E. (2000). **Ungdomskultur som stil** i Berggren, L.(2000) (red). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

Brante, T & Andersen, H & Korsnes, O. (2001). *Sociologiskt lexikon*. Bokförlaget natur och kultur: Stockholm.

Connel, R.W. (1996). *Maskuliniteter*. Bokförlaget Daidalos AB

Elias, N & Scotson, L. (1999). *Etablerade och outsiders*. Arkiv förlaget: Lund

Eskilsson, L.(2000) **Lediga stunder** i Berggren, L.(2000) (red). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

Davies, K. (1999). **Närhet och gränsdragning - att nå andra sorters kunskaper genom deltagande observation** i Sjöberg, K. (1999). *Mer än kalla fakta, kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur

Giddens, A. (2003). *Sociologi* Lund: studentlitteratur

Kihlström, A & Ros, H. Edvard. (2000). **Fritid och fritidsarbete i det sen moderna samhället** i Berggren, L. (red.)(2000). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

May, T. (1997). *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.

Månson, P. (2003). *Moderna samhällsteorier*. Bokförlaget: Prisma.

Nilsson, P.(2000) **Idrott och modernisering** i Berggren, L.(2000) (red). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

Peterson, A & Svensson, G. L & Addo, T. (2003). *Ungdomar i vardagens väv*. En sociologisk studie av ungdomars gruppbyggande i en storstads förort. Lund: Studentlitteratur

Popoola, M. (1998). *Det sociala samspelet om Romano Plats*. Sociologiska institutionen: Lunds universitet.

Sernhede, O.(2000). **Mikrofonen är vårt enda vapen** i Berggren, L.(2000) (red). *Fritidskulturer*. Lund: Studentlitteratur

Sjöberg, K. (1999). *Mer än kalla fakta, kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur

Trondman, M. (1999). *Kultur sociologi i praktiken*. Lund: studentlitteratur.

Widberg, K. (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.

Ålund, A. (1997). *Multikultungdom*. Lund: Studentlitteratur.

Internet källor

Wikipedia den fria encyklopedin (2007-05-03) ”Limhamn” (elektronisk),
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Limhamn> (07-05-20).

(Malmö stad – Limhamn Bunkeflo (2007-02-23) ”Fakta om Limhamn- Bunkeflo” (elektronisk),

<http://www.malmo.se/stadsdelar/limhamn/bunkeflo/faktaomlimhamn/bunkeflo.4.33aee30d103b8f15916800042351.html> (2007-05-20)

Wikipedia den fria encyklopedin (2007-05-03) ”Rosengård” (elektronisk),
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Roseng%C3%A5rd> (07-05-20).

Malmö stad – Rosengård (2005-09-28) ” Fakta om stadsdelen Rosengård” (elektronisk),
<http://www.malmo.se/stadsdelar/rosengard/faktaomrosengard.4.33aee30d103b8f15916800046362.html> (07-05-20).